

Załącznik
do Uchwały Nr XIX/134/2008
Rady Miejskiej w Lubrańcu
z dnia 30 czerwca 2008r.

Plan
odnowy miejscowości
DĄBIE KUJAWSKIE

Dąbie Kujawskie, czerwiec 2008r.

Charakterystyka miejscowości

Wieś **Dąbie Kujawskie** jest jedną z 48 miejscowości należących do gminy Lubraniec, położonej w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie włocławskim. Gmina ta obejmuje część atrakcyjnego, zarówno pod względem historycznym jak i geograficznym, regionu Kujaw.

Jej ogólna powierzchnia wynosi 14.818 ha, z czego miasto zajmuje powierzchnię 194 ha, natomiast wieś 14.624 ha. Administracyjnie podzielona jest ona na 32 sołectwa i miasto Lubraniec, będące siedzibą władz samorządowych. Położone jest ono 23 km na południowy zachód od Włocławka i należy do jednych z najstarszych miejscowości w Polsce. Najstarsza wzmianka o nim pochodzi z 1325r.

Na terenie gminy mieszka ogółem 10.408 osób, z czego 7.103 osoby to mieszkańcy wsi, natomiast 3.305 osób to mieszkańcy Lubrańca.

Gmina Lubraniec jest typowo rolniczym regionem, zróżnicowany pod względem geograficznym. O jej atrakcyjności decydują: czyste powietrze, lasy, rzeka Zgłowiączka wraz z dopływami. Gmina posiada liczne pamiątki przeszłości. Są to głównie zabytki architektury sakralnej, zespoły pałacowo - dworskie oraz dwory ziemiańskie. Wyróżnić należy tu przede wszystkim:

- kościół parafialny w Lubrańcu wybudowany w stylu neogotyckim
- dawną synagogę żydowską w Lubrańcu z pierwszej połowy XIXw., wybudowaną w stylu barokowym
- zespół pałacowo-parkowy w Lubrańcu z ok. 1827r.

- rezerwat archeologiczny w Sarnowie składający się z 9 zrekonstruowanych grobów megalitycznych pochówku ludności pucharów lejkowatych i kultury amfor kulistych sprzed ponad 5.000 lat
- XVIII – wieczny drewniany kościół p.w. Św. Trójcy w Dąbiu Kujawskim.

Przez teren gminy przebiegają dwa szlaki turystyczne wytyczone przez PTTK. Pierwszy z nich to kajakowy Szlak Zgłowiączki obejmujący 79-kilometrową trasę od Jeziora Głuszyńskiego poprzez Głuszynek, Rybiny, Chalno, Topólkę, **Zgłowiączkę, Borek, Lubraniec (gmina Lubraniec)**, Kazanie, Brześć Kuj., Nowy Młyn, Wieniec, Machnacz, Mazury do Włocławka. Drugi to samochodowy Szlak Powstania Styczniowego na Kujawach. Obejmuje on trasę od Włocławka przez Nieszawę, Aleksandrów Kuj., Służewo, Zakrzewo, Dobre, Radziejów, Piotrków Kuj., Izbicę Kuj., **Lubraniec**, Brześć Kuj. do Włocławka.

Tereny leśne w gminie nie stanowią zwartego kompleksu. Tworzą je tzw. uroczyska (np. uroczysko Sarnowo, Borucin, Kazanie, Marysin, Dęby Janiszewskie).

W składzie gatunkowym dominuje sosna pospolita, następnie olsza, dąb, brzoza, modrzew, jesion, świerk oraz gatunki rzadziej spotykane jak: sosna wejmutka, sosna czarna, daglezwia, a nawet, choć bardzo nielicznie, jodła.

Teren Leśnictwa Lubraniec to także miejsce występowania rzadkich gatunków fauny i flory. Ze świata zwierząt jest nim wydra, żyjąca w dolinie rzeki Zgłowiączki oraz jenot, drapieżnik zamieszkujący zabagnione i zarośnięte tereny nadrzeczne.

W wielkiej rodzinie ptaków zaobserwować tutaj można m.in. bociana czarnego, żurawia, kulika wielkiego i bardzo rzadki już dziś klejnot wśród ptaków występujących w Polsce – zimorodka.

W świecie roślin występują tak rzadkie i podlegające ochronie gatunki jak: pełnik europejski, listera jajowata, lilia złotogłów i pierwiosnek lekarski jak również jedno z najbogatszych na terenie Polski nizinnej - stanowisko tojadu dziobatego.

Inwentaryzacja zasobów

Dąbie Kujawskie to niewielka miejscowość położona przy drodze powiatowej, w odległości ok. 5 km od Lubrańca. Mieszka ogółem 239 osób (121 kobiet, 118). Głównym źródłem ich utrzymania jest rolnictwo. Część mieszkańców, w tym duża grupa ludzi młodych, to osoby bezrobotne.

Dąbie Kujawskie to miejscowość o bogatej historii. Pierwsze wzmianki o niej pochodzą z roku 1298. Do najciekawszych miejsc należą tu:

- centrum wsi z placem kościelnym i cmentarzem

Drewniany kościół, konstrukcji zrębowej, wzniesiony został w 1790r. (niektóre źródła podają datę 1789r.). Jego fundatorami byli Ignacy i Joanna z Trzecińskich Zagajewscy. Jest on czwartą drewnianą świątynią w dziejach parafii. Na placu przykościelnym umieszczono metalową dzwonnice z trzema dzwonami: MARYA, JEZUS, JÓZEF, zakupionymi w 1946r. Całość zwieńcza metalowy krzyż. Na fundamencie dzwonnicy wyryto datę wykonania: 1957r.

Przy świątyni znajduje się drewniany krzyż misyjny oraz dwie figury: Matki Boskiej Różańcowej i Serca Pana Jezusa. Plac

kościelny z trzech stron otoczony jest parkanem z żelazną kutą bramą (z datą 1884) i furką od strony wschodniej.

Wewnątrz świątyni pod wezwaniem Trójcy Świętej znajduje się wiele cennych zabytków sztuki, m.in.: Trzyosobowa grupa Pasji, datowana na XV/XVI wiek, czy pozłacany kielich z 1742r. Do świątyni prowadzi aleja lipowa.

W chwili obecnej na terenie dawnego sadu budowany jest nowy kościół. Prace rozpoczęto w 1997r. Stan ich zaawansowania jest dość duży (wykonano część murów i wieży).

W pobliżu kościoła znajduje się plebania wybudowana w latach 1906-1910, a naprzeciw niej murowany w stylu dworskim budynek organistówki.

W centrum miejscowości, w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła, znajdują się dwa piętrowe bloki, które stoją w miejscu, gdzie niegdyś zlokalizowane były czworaki dworskie.

Na placu znajdującym się między kościołem a cmentarzem wierni umieścili figurkę Serca Pana Jezusa. Figura, otoczona estetycznym ogrodzeniem, ze znajdującą się za nią wiekową akacją, dodaje uroku temu miejscu.

Według relacji jednego z mieszkańców, została ona ufundowana i wystawiona przez mieszkańców wsi w 1945r. w miejscu poprzedniej, której postument hitlerowscy zniszczyli w czasie II wojny światowej. Figurę Serca Pana Jezusa mieszkańcy przechowali na miejscowym cmentarzu. Nowa figura odnawiana jest co dwa lata przez mieszkańców wsi.

W niewielkiej odległości od kościoła i centrum wsi znajduje się cmentarz katolicki, z wieloma cennymi nagrobkami m.in. ks. Piotra Wiktora Kosmalskiego, ks. Antoniego Stobe, ks. Mateusza Kozierowskiego, Tomasza Bilewskiego - byłego członka Senatu Królestwa Polskiego, Stefana Grodzickiego - właściciela majątku Borucin, Basi Szajewskiej - córki właścicieli Dąbia, inż. Bernarda

Józefa Morawskiego - właściciela majątku Stok. Na tejże nekropolii pochowanych jest dwóch żołnierzy polskich, którzy polegli we wrześniu 1939r. i dwóch żołnierzy radzieckich, pochowanych we wspólnej mogile, poległych w czasie walk wyzwoleniczych w 1945r.

Po zachodniej stronie drewnianego kościoła, za parkanem, znajduje się budynek dawnej 4 - klasowej szkoły, która funkcjonowała do momentu oddania do użytku zespołu szkolnego przy lesie (obecnie znajdują się tu mieszkania komunalne).

- teren szkoły podstawowej

Na około 3ha ziemi, dzięki ofiarności dziedzica Dąbia, Szajewskiego, w latach 1928-1929 został pobudowany zespół budynków szkolnych, składający się z okazałego budynku szkolnego wraz z salą gimnastyczną, domem dla nauczycieli i pomieszczeniami gospodarczymi. W tamtym okresie należał on z całą pewnością do jednego z najnowocześniejszych zespołów szkolnych. Środki na jego budowę pochodziły z Funduszu Józefa Piłsudskiego.

Zajęcia edukacyjne rozpoczęto tu 1 września 1929 roku. Wysoki poziom nauczania sprawił, że szkoła stała się chlubą ówczesnych władz oświatowych powiatu. Początkowo było w niej zatrudnionych 6 nauczycieli. Wśród nich był Szymon Zaleski – nauczyciel śpiewu, rysunków, prac ręcznych, gimnastyki, przysposabiał obronnego. Na pracach ręcznych zainspirował on młodzież do wykonania metrowej makiety chaty kujawskiej z całym miniaturowym wyposażeniem. Obiekt wiele lat zdobił reprezentacyjną klasę szkoły. Nauczyciel pozostawił po sobie jeszcze jedną pamiątkę. Na ścianie namalował fresk przedstawiający Marszałka Józefa Piłsudskiego w skali 1:1.

W latach wojny i okupacji szkołę przekształcono w szpital dla rannych żołnierzy niemieckich i hotel dla rekonwalescentów. Fresk został zamalowany. Dopiero w 1980r., gdy nastąpił ruch solidarnościowych przemian, rozpoczęto starania o jego odzyskanie spod kilku warstw farby.

- założenie dworsko-parkowe

Znajduje się ono na wschodnim krańcu wsi. Prowadzi do niego droga obsadzona resztkami drzewostanu. W ogromnym parku zlokalizowane są relikty dawnej świetności tego miejsca: fundamenty dworu, ruiny oficyny, lodownia, schody czy fosa. W sąsiedztwie parku rozpościera się staw. Na zachód od dworu uliczka gospodarcza prowadzi do dawnego założenia folwarcznego i czworaków. Czas świetności tego miejsca już dawno minął, jednakże nie zmienia to faktu, że jest ono nadal bardzo cenne i atrakcyjne dla zwiedzających. Interesujące jest również z powodu legendy, którą mieszkańcy przekazują z pokolenia na pokolenie, a która mówi o podziemnym tunelu, łączącym kościół z dworem.

Dąbie słynie nie tylko z pięknego położenia wśród lasów i licznych cennych zabytków. W harmonogramie życia religijnego zapisany jest odpust ku czci Świętej Trójcy oraz tradycyjna uroczystość parafialna ku czci św. Rocha (niedziela po 16 sierpnia). Warto wtedy odwiedzić Dąbie Kujawskie.

Mieszkańcy Dąbia Kujawskiego z wielkim zaangażowaniem i poświęceniem budują wizerunek swojej wsi, która reprezentowana jest przez sołtysa i Radę Sołecką. Zawsze gotowi są do wysiłku nie tylko na rzecz własnej społeczności, ale i całej gminy. Od wielu lat jej przedstawiciele zasiadają m.in. we władzach

samorządowych oraz działają w organizacjach rolniczych szczebla gminnego. Na terenie sołectwa działa Kółko Rolnicze oraz Koło Gospodyń Wiejskich, którego członkinie biorą udział w dożynkach gminnych, powiatowych, parafialnych i diecezjalnych, prezentując przepiękne wieńce i chleby będące wytworem pracy ich rąk.

Rolnicy prowadzą intensywne starania o dotacje unijne. Pozyskane środki przeznaczają na inwestycje w gospodarstwach.

Dzieci i młodzież są członkami szeregu kół zainteresowań działających w szkołach, Miejsko – Gminnym Klubie Sportowym i Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Lubrańcu. Uczestniczą w zawodach sportowych i konkursach różnego szczebla, odnosząc w nich sukcesy.

Na terenie sołectwa przeważają grunty III i IV klasy, co w znaczny sposób wpływa na poziom uzyskiwanych dochodów. Wśród upraw dominują zboża ozime i jare, buraki cukrowe, rzepak i warzywa.

Dąbie Kujawskie posiada sieć elektryczną, wodociągową i telekomunikacyjną. Przez wieś przebiega linia autobusowa PPKS oraz prywatnego przedsiębiorstwa transportowego. Wieś jest w części skanalizowana. Dotyczy to osiedla po byłej Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej. Funkcjonuje tu oczyszczalnia ścieków wymagająca rozbudowy. Na terenie o rozproszonej zabudowie gospodarka ściekowa wymaga uregulowania. Mieszkańcy Dąbia Kujawskiego zwrócili się do władz samorządowych o ujęcie miejscowości w planie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na projektowanym terenie znajdują się 2 sklepy spożywcze. Niegdyś istniała tu Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna obejmująca swym zasięgiem ponad 207ha i zatrudniająca ponad 25 osób.

W 1992r. została ona postawiona w stan likwidacji, a z dniem 1.10.1993r. powstało na jej bazie Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo - Usługowe "Natura", które zatrudnia jedynie 4 osoby oraz pracowników sezonowych. Obok SPR istniał również Zakład Usług Mechanicznych podległy SKR w Lubrańcu, który działał do 1991r. i zatrudniał ponad 20 osób. Na jego miejscu przez pewien czas funkcjonowała mieszalnia pasz, która również uległa likwidacji. Przez cały czas prowadzone były starania o utworzenie na bazie dawnego ZUM nowego podmiotu gospodarczego. Od kilku lat działa tu firma handlowa zatrudniająca ok. 5 osób, prowadząca sprzedaż (wraz z dostawą) węgla, materiałów budowlanych, środków ochrony roślin itp.

III Analiza SWOT

Mocne strony:

- liczne zabytki stanowiące atrakcję turystyczną
- bogata historia miejscowości
- położenie blisko miasta Lubraniec
- istniejąca jeszcze szkoła podstawowa będąca organizatorem życia kulturalnego wsi
- poparcie mieszkańców dla realizowanych projektów
- poparcie władz samorządowych dla planowanych do realizacji wszelkiego rodzaju zadań mających na celu aktywizację mieszkańców wsi
- atrakcyjność przyrodnicza – czyste i nieskażone powietrze, przepiękny krajobraz
- patriotyzm, pielęgnowanie tradycji kujawskiej
- duże zdolności organizacyjne mieszkańców oraz ich zaangażowanie w życie wsi

- bardzo dobrze układająca się współpraca z innymi sołectwami oraz władzami samorządowymi
- opracowany plan odnowy miejscowości, zawierający zadania wpływające na jej rozwój
- dzieci i młodzież ucząca się w szkołach stopnia średniego i wyższego
- istnienie sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej i telefonicznej
- dostęp do internetu (lokalna sieć radiowa)

Słabe strony:

- brak świetlicy wiejskiej stanowiącej miejsce spotkań lokalnej społeczności
- brak możliwości rozwoju życia kulturalnego wsi
- podjęta decyzja o likwidacji szkoły
- trudna sytuacja materialna mieszkańców spowodowana nieopłacalnością produkcji rolnej oraz wysokim stopniem bezrobocia
- średni poziom techniczny rolnictwa
- brak zagospodarowanego i uporządkowanego centrum wsi
- zbyt słabo rozwinięta działalność gospodarcza i usługowa
- brak organizacji skupiających i aktywizujących mieszkańców wsi
- brak zewnętrznego wsparcia finansowego na rozwój wsi
- niski poziom aktywności ekonomicznej społeczeństwa
- wysoki poziom bezrobocia

Okazje:

- członkostwo Polski w Unii Europejskiej
- możliwość otrzymanie wsparcia finansowego, płynącego z funduszy unijnych, na realizację zaplanowanych zadań
- dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa
- stworzenie wizerunku wsi przyjaznej dzieciom, młodzieży i osobom starszym
- podniesienie standardu życia i pracy mieszkańców wsi
- podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości
- możliwość zacieśnienia relacji międzyludzkich i międzypokoleniowych
- możliwość organizowania różnego rodzaju imprez o charakterze rozrywkowym, kulturalnym i informacyjnym

Zagrożenia:

- likwidacja szkoły spełniającej rolę ośrodka kulturalnego
- brak pomocy finansowej na realizację zamierzonych celów
- brak integracji społeczności wiejskiej
- migracja młodych i wykształconych ludzi do miasta w poszukiwaniu lepszych perspektyw i pracy
- zmienność prawa i słaba jego znajomość

Jednym z największych zagrożeń rozwoju miejscowości Dąbie Kujawskie jest likwidacja wspomnianej wyżej szkoły podstawowej, która pełniła rolę „mini” ośrodka kultury. Podjęcie takiej decyzji spowodowane zostało względami ekonomicznymi. Dzieci uczęszczające do niej pobierać będą naukę na poziomie podstawowym w szkole w Lubrańcu. Budynek szkoły wystawiony

zostanie najprawdopodobniej na sprzedaż. Mieszkańcy sołectwa utracą miejsce dotychczasowych spotkań.

Niezwykle istotne stało się wybudowanie tu świetlicy wiejskiej. Realizacja tego przedsięwzięcia uzależniona jest jednak od dostępności środków finansowych. Szansą dla mieszkańców Dąbia Kujawskiego i okolic jest pozyskanie finansowego wsparcia ze środków Unii Europejskiej.

Projekt przewidziany został do realizacji w latach 2008 - 2010 z udziałem środków PROW 2007 - 2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”.

Całkowity koszt inwestycji oszacowany został na 200.000,00zł brutto.

Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia

W ramach programu odnowy miejscowości przewidziane zostały do realizacji następujące zadania:

- budowa świetlicy wiejskiej wraz z jej wyposażeniem,
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
- budowa drogi gminnej Dąbie Kujawskie – Agnieszkowo,
- budowa drogi gminnej Dąbie Kujawskie – Kąkowa Wola,
- budowa drogi gminnej Dąbie Kujawskie – Redecz Krukowy,
- utworzenie boiska i placu zabaw dla dzieci,
- budowa oczyszczalni ścieków,
- poprawa estetyki wsi poprzez porządkowanie terenów zielonych i budowę chodnika,
- odnowienie 3 przydrożnych figurek,
- utworzenie ścieżki zdrowia w pobliskim kompleksie leśnym,
- odnowa pomnika usytuowanego na miejscowym cmentarzu,
- budowa parkingu przy kościele parafialnym.

Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć

Lp.	Nazwa zadania	Cel projektu	Harmonogram realizacji	Kwota oraz źródło pozyskania
1.	Budowa świetlicy wiejskiej wraz z jej wyposażeniem	Budowa i zakup niezbędnego wyposażenia obiektu pełniących funkcję publiczną, społeczno-kulturalną	2008 - 2010	200.000,00 zł PROW 2007 – 2013 Budżet Gminy
2.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Uporządkowanie gospodarki ściekowej	2008 – 2010	60.000,00 zł PROW 2007 – 2013 Budżet Gminy
3.	Budowa drogi gminnej Dąbie Kujawskie - Agnieszkowo	Poprawa infrastruktury technicznej (drogowej)	20008 - 2010	1.376.000,00 RPO WK-P 2007 – 20113 Budżet Gminy
4.	Budowa drogi gminnej Dąbie Kujawskie – Kąkowa Wola	Poprawa infrastruktury technicznej (drogowej)	2008	200.000,00 zł Budżet Gminy
5.	Budowa drogi gminnej Dąbie Kujawskie – Redecz Krukowy	Poprawa infrastruktury technicznej (drogowej) sołectwa	2009	200.000,00 zł Budżet Gminy
6.	Utworzenie boiska i placu zabaw dla dzieci	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenów wiejskich	2009 - 2015	40.000,00 zł Budżet Gminy, dotacja

		zabawy i wypoczynku w odpowiednich warunkach		Samorządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego
7.	Budowa oczyszczalni ścieków	Uporządkowanie gospodarki ściekowej	2010	650.000,00 zł PROW 2007 – 2013 Budżet Gminy
8.	Poprawa estetyki wsi poprzez porządkowanie terenów zielonych i budowę chodnika	Poprawa wizerunku miejscowości	2009 - 2014	60.000,00 zł Budżet Gminy LEADER
9.	Odnowa 3 przydrożnych figurek	Poprawa wizerunku miejscowości	2011	3.000,00 zł Budżet Gminy LEADER
10.	Utworzenie ścieżki zdrowia w pobliskim kompleksie leśnym	Poprawa wizerunku miejscowości	2011 - 2012	50.000,00 zł Budżet Gminy LEADER
11.	Odnowa pomnika usytuowanego na miejscowym cmentarzu	Poprawa wizerunku miejscowości	2011 - 2012	3.000,00 zł Budżet Gminy LEADER
12.	Budowa parkingu przy kościele parafialnym	Poprawa wizerunku miejscowości	2012 - 2013	50.000,00 zł Budżet Gminy LEADER

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Lubrańcu

Ryszard Czyszczak